

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego i jego polskie odłamy oraz inne wyznania uznające szabat

dodane: 2021-12-07

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego nie jest jedynym wyznaniem w Polsce uznającym E. G. White za swoją prorokinię. Nie jest też jedynym, który święci sobotę, a adwentyści często podkreślają, że właśnie szabat jest miernikiem tego, kto należy do Babilonu Wielkiego, a kto jest "kościołem ostatek". Nie ma więc to wyznanie ani monopolu co do osoby E. White, ani co do święcenia szabat. Artykuł nasz opisuje te kwestie. Szczególnie skupiamy się na Polsce, ale i przywołujemy znane wyznania religijne z całego świata.

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego i jego polskie odłamy oraz inne wyznania uznające szabat

Na początku informujemy, którym wyznaniom poświęcamy uwagę w naszym tekście:

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego

Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego

Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny

Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego

Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego – Trzecia Część

Chryścianie Dnia Siódmego – Adwentowe Zbory Domowe (Filadelfia)

Kościół Adwentystów Odpocznienia Sabatu

Dom Izraela Polania

Jednota Braci Polskich

Gorzowskie Centrum Biblijne

Wspólnota Judeo Mesjańska

Spółeczność Mesjańska „Szalacheni” w Koszalinie

Baptyści Dnia Siódmego

Mesjańska Wspólnota Domowa

Wydawnictwa publikujące dzieła E. G. White i inne książki związane z Kościołem Adwentystów Dnia Siódmego

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego (KADS) wyłonił się z upadającego ruchu W. Millera (1782-1849), który oczekiwał na powrót Chrystusa w latach 1843-1844. Ten baptysta z USA rozpropagował wyliczenie dotyczące 2300 wieczorów i poranków. Wielu dzisiejszym adwentystom wydaje się, że to on był „wynałazcą” nauki o roku 1843 i wyliczenia 2300 wieczorów i ranków (później data zmieniona na rok 1844). Okazuje się jednak, że pomysłodawcą tej daty był John Aquila Brown w roku 1810 (kilka lat przed zastosowaniem jej przez W. Millera).

Te zagadnienia opisaliśmy szerzej w książce pt. *Jak w Towarzystwie Strażnica ‘rodziła się’ koncepcja niewidzialnego przyjścia Chrystusa i nauka o roku 1914?* (2020).

Po zawodzie lat 1843-1844 nastąpił podział ruchu zorganizowanego przez Millera. Badacz Pisma Świętego J. Skorupiński podaje, że już około roku 1855 wykształciło się 25 różnych grup adwentystyczno-badackich:

„Od daty 22 października zaczęły się poważne podziały. Ruch Millerowski rozpadł się na różne grupy z odmiennymi tendencjami. Około 1855 r. było już 25 podziałów. Co do br. Millera, to on nie przyłączył się do żadnego nowego ruchu” (*Świt Królestwa Bożego i Wtórej Obecności Jezusa Chrystusa* Nr 1, 1987 s. 33, art. *Od Brata Millera do Brata Russella. Okres od 1818-1874 roku*, J. Skorupiński, wyd. Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego).

Te dawne grupy adwentystyczne albo upadły, albo dały początek późniejszym wyznaniom adwentystycznym i badackim. Niektóre z nich istnieją do dziś.

Tak więc początki szeroko pojętego adwentyzmu pomillerowskiego sięgają roku 1844. Natomiast ukonstytuowanie się największego z nich wyznania, to znaczy Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, nastąpiło w roku 1863. Do znanych zwolenników i współpracowników W. Millera zaliczyć można późniejszą prorokinię tego kościoła Ellen G. Harmon (1827-1915), a po ślubie z Jakubem White (1821-1881), znaną jako Ellen G. White. Oczekiwała ona i gorliwie rozgłaszała przyjście Pana w roku 1843 i 1844:

„W marcu 1840 r. przybył do Portland w Stanie Maine Wiliam Miller przeprowadzając odczyt na temat drugiego przyjścia Jezusa. (...) Wraz z moimi przyjaciółmi uczestniczyłam w tych zgromadzeniach. Mówił o prorocत्वach z dokładnością, która trafiała do serc słuchaczy” (*Życie i działanie Ellen G. White* Kowale 2005 s. 20).

„W latach 1840 i 1842 brała udział, wraz z innymi członkami swej rodziny, w zebraniach millerystów organizowanych w mieście Portland. Z zainteresowaniem przyjęła poglądy adwentowe głoszone przez Williama Millera i jego współpracowników, z ufnością oczekując powrotu Zbawiciela, najpierw w roku 1843, a następnie w roku 1844. Ellen aktywnie uczestniczyła w pracach ruchu, głosząc poselstwo o drugim adwencie wśród rówieśników” (*Nauki Pisma Świętego* Z. Łyko, Warszawa 1989, s. 441).

„Wraz z pozostałymi millerystami E. G. Harmon przeżywała w roku 1844 zawód oczekiwania na przyjście Pańskie” (*Adwentyzm* Z. Łyko, Warszawa 1970, s. 141).

Pomimo tego E. White tak podsumowała tamten okres:

„Wierzyłam głęboko w słowa wymawiane przez sługę Bożego i bardzo raniło moje serce gdy sprzeciwiano się im lub z nich żartowano. Często uczestniczyłam w nabożeństwach i wierzyłam, że Jezus wkrótce przyjdzie na obłokach niebieskich i bardzo chciałam być przygotowaną na spotkanie z nim” (*Świadectwa dla zboru I* E. G. White, bez daty wydania [ang. wyd. 4, 1947], s. 22).

„Ruch adwentowy rozwijający się w latach 1840-1844 był wspaniałym objawieniem mocy Bożej; poselstwo pierwszego anioła zostało zaniesione do każdej stacji misyjnej w świecie” (*Wielki bój* E. G. White, 1983, s. 472 [ed. 2002 PDF s. 422]).

Co nastąpiło w życiu E. White po zawodzie lat 1843-1844?

Podobno objawił się u niej charyzmat proroczy:

„W dwa miesiące po przeżytym rozczarowaniu Ellen G. Harmon otrzymała pierwsze widzenie, które dodało wierzącym w Portland, w stanie Maine, nowej otuchy i które również zostało przyjęte jako światło z nieba” (*Adwentyzm* Z. Łyko, Warszawa 1970 s. 36).

Właśnie wtedy ona i jej zwolennicy wpadli na nowy pomysł. W roku 1844 Chrystus nie przyszedł na ziemię, lecz przemieścił się

„Problem świątyni był kluczem do odkrycia tajemnicy rozczarowania z roku 1844. (...) Chrystus nie przyszedł na ziemię, jak tego oczekiwano, lecz wszedł – jak zapowiada starotestamentowa służba ofiarnicza – do miejsca najświętszego świątyni Boga w niebie” (*Wielki bój* E. G. White, 1983, s. 327-328).

„W czasie wskazującym na sąd, tj. po upływie 2300 dni w roku 1844, rozpoczęło się dzieło badania i wymazywania grzechów ludu Bożego. Wszyscy, którzy kiedykolwiek przyjęli imię Chrystusa, podlegają dokładnemu badaniu. Zarówno żyjący jak i umarli mają być sądzeni według zapisów w księgach, czyli według ich uczynków. Grzechy, za które nie pokutowano i których nie zaniechano, nie będą przebaczone ani wymazane z ksiąg, lecz będą świadczyły przeciwko grzesznikowi w dniu Pana” (jw. s. 376).

„W połowie lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia brat Russell i ci, którzy razem z nim sumiennie badali Pismo Święte, zrozumieli, że gdy Pan powróci, będzie niewidoczny dla oczu ludzkich” (*Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego* 1995 s. 132).

Książka pt. *Jak w Towarzystwie Strażnica 'rodziła się' koncepcja niewidzialnego przyjścia Chrystusa i nauka o roku 1914?* (2020).

zwalczanie biblijnej nauki o piekle (Mt 25:41, Łk 16:23-25).

Najwyższą liczbę wyznawców, jaką odnotowano dotychczas, to 540 osób w roku 1989 (GUS *Wyznania religijne w Polsce w latach*

2015-2018).

Kościół należy do Światowej Federacji Kościołów Chrześcijan Dnia Sobotniego, istniejącej od roku 1994, która zrzesza podobne wyznania z kilku państw.

Wikipedia informuje też o istnieniu odłamu od Kościoła Chrześcijan Dnia Sobotniego:

„W roku 1989 zbor w Brennej wraz z kilkoma innymi dążąc do przywrócenia autonomii na bazie której wyrosła ta społeczność w latach 30. XX wieku, odłączyły się od KChDS tworząc nową społeczność o nazwie Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego. Zbór w Brennej później powrócił, jednak nowa społeczność rozwinęła się i nadal funkcjonuje”.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Chrze%C5%9Bcijan_Dnia_Sobotniego

Wspomniany odłamek omawiamy poniżej w tym samym rozdziale.

Oficjalny adres internetowy KChDS:

<https://kchds.pl>

Wydawnictwo KChDS, *Duch Czasów*, opublikowało w przeszłości po polsku dwie książki demaskujące prorokinię E. G. White. Napisane zostały one przez byłego adwentystę Waltera Rea (życiorys: https://en.wikipedia.org/wiki/Walter_T._Rea):

Niewinne kłamstwo W. Rea (Bielsko-Biała 1992), opublikowana:

<https://dokumen.tips/documents/walter-rea-niewinne-klamstwo.html>

Reakcje na Niewinne kłamstwo W. Rea (Bielsko-Biała 1993), opublikowana:

http://chomikuj.pl/placuszek75/CHRZE*c5*9aCIIA*c5*83SKIE/ksi*c4*85*c5*bcki+i+artyku*c5*82y+w+pdf/Reakcje+na+*27Niewinne+k*c5*82;

http://www.kchds.pl/niewinne_klamstwo/reakcje_na_niewinne_klamstwo.pdf

Prócz tego wydawnictwo to opublikowało kilka innych opracowań dotyczących adwentyzmu i E. G. White:

Życie E. G. White - obalenie jej twierdzeń D.M. Canright;

http://ellenwhite.dekalog.pl/przeciw/zycie_egw.htm

Jarosze do Nieba? Oskar Hoenicke;

Co sądzić o Ellen G. White i jej widzeniach? S. Kosowski;

Ruch Williama Millera - zły początek złych doktryn S. Kosowski;

Świątynia ziemską, jako symbol Świątyni Niebieskiej S. Kosowski;

Oczyszczenie Niebieskiej Świątyni S. Kosowski;

Sądy Boże nad ludzkością, S. Kosowski;

Najwyższy Kapłan według porządku Melchisedeka S. Kosowski;

Prorok Daniel, a świątynia S. Kosowski.

W czasopiśmie KChDS pt. *Duch Czasów* pisano również wielokrotnie o byłym adwentystycznym uczonym D. Fordzie (1929-2019) z Australii (publikowano też jego teksty):

https://en.wikipedia.org/wiki/Desmond_Ford

Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego

Wikipedia zawiera hasło *Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego*, choć podaje, że używana jest też inna nazwa dla tej grupy, a mianowicie *Mesjańskie Zbory Boże (Dnia Siódmego)*.

Wyznanie to nie ma wiele wspólnego z Kościołem Adwentystów Dnia Siódmego (poza święceniem soboty i nauką o pokarmach nieczystych), bo wywodzi się ono z Kościoła Chrześcijan Dnia Sobotniego:

„Mesjańskie Zbory Boże (Dnia Siódmego) wyodrębniły się z Kościoła Chrześcijan Dnia Sobotniego w 1989 roku dążąc do większej autonomii zborów, która cechowała tę społeczność w latach 1933-1961. Jako nowy ruch ewangeliczny Zbory Boże zarejestrowane zostały we wrześniu 1991 r. pod nazwą Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego”.

„W 2016 roku wyznanie liczyło w Polsce 146 wiernych w 7 zborach”.

Natomiast w roku 2019 liczyło ono 123 wiernych i 3 zbory (*Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej* 2020).

Poza odrzucaniem Trójcy Świętej, wyznanie to określa się jako unitariańskie, a więc odrzucające preegzystencję Chrystusa. To je odróżnia od Kościoła Chrześcijan Dnia Sobotniego (uznaje on preegzystencję Chrystusa).

https://pl.wikipedia.org/wiki/Zbory_Bo%C5%BCe_Chrze%C5%9Bcijan_Dnia_Si%C3%B3dmego

Wyznanie to od roku 1996 utrzymuje kontakty z kościołem z USA wywodzącym się z ruchu adwentystycznego, w którym prorokinią była E. White. Chodzi o Kościół Boży Dnia Siódmego (ang. *Church of God (Seventh Day)*), który odrzucił jej objawienia. Ma on 300 000 wiernych.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Bo%C5%BCy_Dnia_Si%C3%B3dmego

Oficjalny strona internetowa omawianego wyznania:

<http://zboryboze.pl/page/13>

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny

Wikipedia tak oto przedstawia omawiany kościół:

„Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny, tzw. adwentyści reformowani, (ang. *Seventh Day Adventist Reform Movement*, w skrócie *SDARM*) – międzynarodowa organizacja religijna licząca w 2019 około 45 tysięcy wiernych w ponad 130 krajach świata, z czego w Polsce 35 osób i 6 duchownych w 1 zbory”.

W roku 1992 kościół ten w naszym kraju miał 120 członków (GUS *Wyznania religijne w Polsce w latach 2015-2018*). Dziś, jak widać, utracił wielu członków.

W Polsce spotyka się to wyznanie też pod nazwą *Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Poruszenie Reformacyjne*.

Prawnie istnieje ono pod jeszcze inną nazwą, jak podaje Wikipedia:

„Ruch Reformacyjny jest od roku 1990 wpisany do Rejestru Kościołów i Związków Wyznaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji RP pod nr 48, z początku pod złe przetłumaczoną nazwą »Społeczność Adwentystów Dnia Siódmego Poruszenie Reformacyjne«, a obecnie »Adwentyści Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny«, co jest poprawnym tłumaczeniem oryginalnej nazwy wspólnoty: »Seventh Day Adventist Reform Movement«”.

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny swoimi naukami o wiele bardziej nawiązuje do KADS niż KChDS. Przede wszystkim uznaje Trójcę Świętą i E. White za prorokinię.

W kościele tym nakazany jest wegetarianizm dla wszystkich członków. Natomiast w KADS dotyczy on tylko pastorów:

„Wszystkich członków obowiązuje dieta wegetariańska. Kościół czynnie popiera i propaguje wegetarianizm na całym świecie (m.in. poprzez wydawanie literatury oraz w swoich placówkach)”.

Jak podaje Wikipedia, kościół ten wyłonił się z KADS w roku 1914 w związku ze służbą wojskową, ale zaistniał samodzielnie w roku 1925:

„Odmawiający służenia w armii członkowie Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego ostatecznie zostali wykluczeni z Kościoła. Z tej przyczyny wykluczono ponad 2000 członków Kościoła z Niemiec. Również w innych krajów Europy istniały niewielkie grupy, które odmówiły służby wojskowej. Po zakończeniu wojny, próby pojednania między wykluczonymi a Kościołem, mające miejsce w latach 1920 i 1922 zakończyły się niepowodzeniem. Z tego względu w dniach 14–20 lipca 1925 r. podczas pierwszej sesji Generalnej Konferencji w Gocie (Niemcy) Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny został oficjalnie zorganizowany jako odrębna organizacja religijna”.

Tak więc także stosunek do służby wojskowej różni oba wspomniane kościoły adwentystyczne.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Adwentyst%C3%B3w_Dnia_Si%C3%B3dmego_Ruch_Reformacyjny

Wyznanie to w Polsce posiada swoją stronę internetową, na której pisze o sobie następująco:

„W Polsce, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny był społecznością działającą legalnie od 1925 r. W okresie międzywojennym rozwój naszego wyznania był bardzo dobry, aż do wybuchu II wojny światowej, kiedy to Kościół został rozwiązany przez władze niemieckie. Lata okupacji niemieckiej były dla członków zdelegalizowanego Kościoła wielkim doświadczeniem, ponieważ mimo nakazu rodzice nie posyłali w sobotę dzieci do szkół, za co byli skazywani na wysokie kary pieniężne lub więzienie. Dochodziło nawet do tego, że dzieci były odbierane rodzicom. Za odmowę używania niemieckiego pozdrowienia, święcenie soboty, odmawianie pracy w sobotę oraz nie uczestniczenie w służbie wojskowej, adwentyści reformowani wysyłani byli do obozów koncentracyjnych i na śmierć. Wśród wielu, którzy oddali swe życie, śmierć poniósł także ówczesny przewodniczący Kościoła w Polsce – Stanisław Rohloff, zamęczony w obozie koncentracyjnym w Mauthausen. Więcej świadectw męczenników reformacyjnych znajdziesz w Pamiętniku. W latach 1945–1949 działalność naszego Kościoła była tolerowana, jednak już w 1950 roku została zakazana. Powodem było nie uczęszczanie dzieci w sobotę do szkoły oraz konsekwentna odmowa służby wojskowej. Wynikiem niepodporządkowania się zaleceniom władz było aresztowanie kierownictwa Kościoła w 1951 i 1963 roku. W okresie Polski Ludowej adwentyści reformowani prowadzili działalność podziemną. Od 1990 roku jesteśmy Kościołem ponownie uznanym przez władze państwowe...”

<https://adsrr.pl/>

Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego

Wikipedia tak oto przedstawia kolejny kościół adwentystyczny:

„Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny – kościół chrześcijański o zasięgu międzynarodowym, zarządzany przez Generalną Konferencję. W Polsce wyznanie to zostało zarejestrowane jako *Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce* i pod taką nazwą jest znane. W 2013 roku w Polsce liczyło 32 członków w 3 zborach”.

Wyznanie to wyłoniło się w zachodniej Europie w roku 1948 w wyniku podziału wewnątrz Ruchu Reformacyjnego, który oderwał się od KADS już w roku 1914:

„Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny zrzesza mniej członków, choć same uważa się za prawowitego spadkobiercę prawdziwego Ruchu Reformacyjnego, zaś organizację Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny za rebeliancką i odszczepieńczą. Ruch Reformacyjny postrzega członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Misyjnego jako »braci odłączonych«”.

Nauka tego kościoła nie różni się od omawianego wcześniej wyznania reformacyjnego:

„Zarówno nauka, jak i organizacja Międzynarodowego Stowarzyszenia Misyjnego Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny jest identyczna, jak w Kościele Adwentystów Dnia Siódmego Ruch Reformacyjny. Wynika to z faktu, iż przez ponad 25 lat te Kościoły były jedną i tą samą organizacją opartą na wspólnych doświadczeniach i dziedzictwie wiary”.

Kościół ten w Polsce w roku 2018 miał tylko 29 członków i trzy zbory (GUS *Wyznania religijne w Polsce w latach 2015–2018*).

Od lat 90. XX wieku nigdy nie osiągnął on liczby 35 członków.

Nie podano też, kiedy pierwsi wyznawcy tego kościoła pojawili się w naszym kraju.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Reformowany_Adwentyst%C3%B3w_Dnia_Si%C3%B3dmego

Wyznanie to prawdopodobnie nie posiada w Polsce strony internetowej.

Oto adres internetowy centrali światowej tego wyznania:

<https://sda1844.org/qa-session-in-spanish-on-the-participation-of-sisters-in-the-church-will-start-tomorrow/>

Jak podaje Wikipedia, kościół ten reprezentowany jest w ponad 100 krajach. Ma około 35 000 członków, a ponad 73 000 wiernych uczestniczy w cotygodniowych nabożeństwach.

https://en.wikipedia.org/wiki/International_Missionary_Society

Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego - Trzecia Część

Wydaje się, że Wikipedia nie ma pełnych informacji, podając, że omawiane *Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego - Trzecia Część* ma w Polsce nadal dwóch członków. Podobno żaden z nich już nie żyje, a wydawnictwo tej grupy już nie istnieje (nie istnieje też od kilku lat strona internetowa tego ruchu):

„W Polsce historia adwentystów trzeciej części, podobnie jak i macierzystych adwentystów reformowanych, sięga okresu tuż po I wojnie światowej. Stowarzyszenie Adwentystów Trzeciej Części, znane w polskim środowisku adwentystycznym już od okresu międzywojennego pod przezwiskiem *bachowcy* (od nazwiska założyciela) lub *rogolowcy* i *spychałowcy* (od nazwisk polskich przywódców ruchu), rozwijało się szczególnie na Śląsku. Jego członkowie rekrutowali się zarówno spośród byłych członków Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, jak i spośród adwentystów reformowanych. Już w 1927 r. przywódcą ruchu był starszy zboru Józef Rogala, zamieszkały we wsi Kowale (nr 9), gdzie do dziś znajduje się centrala i kaplica liczącego już tylko dwóch członków ruchu Trzeciej Części. Po śmierci polskiego starszego zboru, Oskara Rogola, działalnością stowarzyszenia kieruje Józef Rogol”.

W roku 2014 Józef Rogol zmarł.

Oto dawny adres strony internetowej: www.testimonex-rogol.pl

Wyznanie to posiadało wydawnictwo *Testimonex*. Wydrukowało ono wiele publikacji, których nie wydał po polsku KADS (np. *Życie i działanie Ellen Gould White* 1996 [ang. 1915]). Oto fragment z Wikipedii:

„Stowarzyszenie Adwentystów Trzeciej Części znane jest polskiemu środowisku adwentystycznemu głównie dzięki jego aktywnej działalności wydawniczej. Wydawnictwo »Testimonex«, należące do adwentystów trzeciej części, przetłumaczyło i wydało w języku polskim wszystkie ważniejsze książki Ellen G. White, spośród których wiele nie ukazało się dotychczas nakładem wydawnictwa »Znaki Czasu« [KADS]. Jednym z większych przedsięwzięć było przełożenie na język polski wszystkich dziewięciu tomów *Świadectw dla Zboru*, które dotychczas ukazały się jedynie nakładem wydawnictwa »Testimonex«”.

Wydawnictwo to już nie istnieje:

<https://e-isbn.pl/IsbnWeb/start/publisher.html?publisherId=1000009981>

Ruch ten wyróżnił się w roku 1918. Odrzucał naukę o Trójcy Świętej, której bronił KADS. Zarzucał też odstępstwo wszystkim adwentystycznym kościołom wywodzącym się od E. White:

„Podobnie jak macierzysty Ruch Reformacyjny, stowarzyszenie podziela pogląd o »odpadnięciu od prawdy« Kościoła Adwentystów [KADS] wskutek przyzwolenia na odbywanie służby wojskowej i łamanie, jego zdaniem, przykazania o świętowaniu sabatu, usprawiedliwiane przez przywódców tego Kościoła, ponadto stwierdzając »odpadnięcie od prawdy« samych adwentystów reformowanych, którzy, choć zdaniem stowarzyszenia sprzeciwili się błędowi Kościoła Adwentystów w momencie kryzysu, sami także popadli w inne herezje. (...) głównym ideologiem, uważanym także za założyciela wyznania, stał się Josef Bach”.

Wymieniono też, w jakie „herezje” popadli adwentyści reformowani:

„W kolejnych latach krytyka adwentystów reformowanych ze strony adwentystów trzeciej części poszerzyła się o kolejne aspekty dotyczące łamania kolejnych przykazań dekalogu, w tym o rzekomą zmianę stanowiska Ruchu Reformacyjnego z unitariańskiego na trynitarnie, oskarżanie przywódców Ruchu Reformacyjnego o cudzołóstwo i ponowne zawieranie małżeństw za życia poprzedniego małżonka oraz stanowisko adwentystów reformowanych w sprawie zdjęć i portretów, zezwalające na ich posiadanie, co zdaniem adwentystów trzeciej części stanowi pogwałcenie przykazania zakazującego sporządzania podobizn”.

Na świecie, a właściwie tylko w Europie, wyznanie to gromadzi około 1000 członków w pięciu krajach:

„Mimo kryzysów, Stowarzyszenie Adwentystów Trzeciej Części przetrwało do dnia dzisiejszego, licząc obecnie ok. tysiąca członków w Niemczech, Czechach, Polsce, na Ukrainie i w Rumunii. Nie istnieje Generalna Konferencja lub inna instytucja, grupująca adwentystów trzeciej części. Zbory, mimo autonomii, pozostają ze sobą w dobrych stosunkach i organizują doroczne konferencje międzynarodowe”.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Mi%C4%99dzynarodowe_Stowarzyszenie_Misyjne_Adwentyst%C3%B3w_Dnia_Si%C3%B3dmego_Trzecia_Cz%C4%99%C5%9Bci

Przynajmniej jedna z książek, opublikowana przez wydawnictwo *Testimonex*, ma podaną dodatkowo nazwę wydawcy *Zjednoczenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego III-Część* (patrz *Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009).

Chryścianie Dnia Siódmego - Adwentowe Zbory Domowe

Wyznanie *Chryścianie Dnia Siódmego - Adwentowe Zbory Domowe* nie jest zarejestrowane i skupia zaledwie kilkunastu członków. Nie podaje ono danych i nie stara się o rejestrację, by znaleźć się wśród kościołów i wyznań. Początkowo znane było jako *Filadelfia* i ten termin widnieje w jego adresie internetowym (patrz poniżej). Taki też tytuł ma czasopismo tej grupy, które ukazuje się od roku 2011. Podobno strona internetowa tego wyznania istnieje od roku 2008 i to by wskazywało na początek działania tej wspólnoty.

Obecnie na głównej stronie internetowej widnieje nazwa *Chryścianie Dnia Siódmego - Adwentowe Zbory Domowe*.

Wyznanie to odrzuca naukę o Trójcy Świętej, którą propaguje KADS.

Powołuje się ono na pionierów adwentyzmu, którzy w zdecydowanej większości odrzucali ją. Oto kilka zdań o tej grupie:

„Nasza społeczność Chryścian Dnia Siódmego jest kontynuatorem reformacji zapoczątkowanej przez pionierów Ruchu Adwentowego, który powstał jeszcze przed rokiem 1844 w czasie przebudzenia adwentowego. William Miller studiował dogłębnie Biblię i badał temat powrotu Chrystusa w powiązaniu z trójjanielskim poselstwem. Potem dołączyli i inni pionierzy, tacy jak James i Ellen White, Joseph Bates, Uriah Smith, Hiram Edson, John Nevins Andrews, Charles Fitch, Joshua Vaughan Himes, Roswell F. Cottrell, Moses Hull, Daniel T. Bourdeau, Merritt E. Cornell, John Norton Loughborough, Loomis Crosier, Joseph Harvey Waggoner, Ellet J. Waggoner, Alonzo T. Jones, jak i wielu innych. Głęboko studiowali oni tematy dotyczące planu zbawienia objawionego nam w starotestamentowej służbie świątynnej. Gorliwie dociekali tego jakimi mamy być jeżeli chcemy żyć przed obliczem Bożym i ostać się w czasie powrotu Jezusa”.

<http://www.filadelfiamedia.com/index.php>

Grupa ta, prócz świętowania szabatu, wprowadziła obchodzenie Święta Namiotów.

Nauką charakterystyczną tego wyznania jest wyznaczenie daty powrotu Chrystusa na rok 2027:

„Z uwagi na fakt, że światło na temat powrotu Jezusa w 2027 roku otrzymaliśmy osiem lat temu, trudno byłoby teraz przedstawić je w całości i to w taki sposób, aby nie pominąć nawet najdrobniejszych szczegółów z tego poselstwa” (*Filadelfia* Nr 27, styczeń 2021 s. 5).

Patrz też jak wyżej s. 9, 15, 75, 103, 108, 118-119, 156.

http://filadelfiamedia.com/artykuly_pdf/filadelfia272021.pdf

Kościół Adwentystów Odpocznienia Sabatu

Wikipedia tak oto przedstawia kolejny kościół adwentystyczny:

„Kościół Adwentystów Odpocznienia Sabatu (ang. *Sabbath Rest Advent Church*, niem. *Sabbatruhe Advent Gemeinschaft*) – jeden z autonomicznych kościołów adwentystycznych, wywodzących się z grona wyznań protestanckich, działający w ponad trzydziestu krajach i grupujący około dwóch tysięcy członków. Został założony około 1950 roku przez byłego pastora Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego Fryderyka T. Wrighta, mającego inny pogląd co do nauki o grzechu i zbawieniu”.

[W rzeczywistości od roku 1950 rozpoczął się wewnątrz KADS „ruch odrodzenia”, a omawiany kościół powstawał na początku lat 60. XX w. (patrz *Historia Kościoła Adwentystów Odpocznienia Sabatu* 2002 s. 9-10)]

„Wyznawcy uznają pisma E. J. Waggonera i A. T. Jonesa za »najcenniejsze poselstwo« (to właśnie odróżnia ich od Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego). Siedzibą Kościoła jest niemiecka wioska Dickendorf. Przywódcą do 1990 był F. T. Wright, obecnie jest nim Andreas Dura”.

„Obowiązuje powszechny zakaz spożywania wszelkiego mięsa, alkoholu, tytoniu, narkotyków, kawy, herbaty, cynamonu a nabiał (jajka oraz mleko i jego przetwory) mogą być spożywane tylko od zwierząt hodowanych naturalnie, nigdy na farmie”.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3w%C5%82_Adwentyst%C3%B3w_Odpocznienia_Sabatu

W Polsce podobno mieszka kilku wyznawców tego kościoła, ale prawdopodobnie nie posiadają oni lokalnej strony internetowej. O istnieniu ich w naszym kraju świadczą wydane co najmniej dwie broszury w języku polskim (opublikowane w Niemczech):

Kościół Adwentystów Odpocznienia Sabatu - Wprowadzenie (12 stron);

Historia Kościoła Adwentystów Odpocznienia Sabatu 2002 (16 stron).

Oto oficjalna strona tego kościoła w Niemczech:

<https://srac.info/>

Inne wyznania święcące sobotę

Wprawdzie poniższe wyznania nie mają historycznie nic wspólnego z KADS, ale ponieważ uznają sobotę za dzień święty, dlatego zwięźle wspominamy je w naszym zestawieniu. Być może nie są to wszystkie grupy istniejące w Polsce. Kolejne, tak jak i te, mogą mieć tylko zasięg krajowy, regionalny lub ograniczony do jednego miasta. Niektóre skupiają tylko 2-3 rodziny lub mają pojedynczych wyznawców rozsiansych po Polsce. Inne mogą nie mieć swoich stron internetowych, a informacje o ich istnieniu są bardzo skąpe (czasem tylko 'poczta pantoflowa' je przynosi, albo pasjonaci). Mało kto wie o ich istnieniu, a one same nie zabiegają o reklamę swoich wierzeń.

Dom Izraela Polonia

Wyznanie Dom Izraela Polonia ma 50 wiernych i uznaje szabat.

O swej zmienionej nazwie tak napisano na jego stronie:

„W lutym 2016 roku oficjalnie została zmieniona nazwa z Kościół Chrześcijański Nowe Życie na Dom Izraela Polania”.
<https://polania.com.pl/kim-jestesmy/>

Jednota Braci Polskich

Jak podaje Wikipedia, wspólnota Jednota Braci Polskich ma 260 wyznawców (2003) i uznaje szabat.
https://pl.wikipedia.org/wiki/Jednota_Braci_Polskich

Wydaje się, że po śmierci lidera tej grupy w grudniu 2018 roku, jej strona internetowa nie jest uzupełniana:

„Z wielkim smutkiem informujemy, że tego wieczora swój ziemski bieg zakończył nasz brat Robert Kisiel, przewodniczący Mesjańskiej Wspólnoty Braci Polskich”.
<http://jbp.dekalog.pl/category/informacje> (adres stał się nieczynny we wrześniu 2021 r.).

W tytule powyższej strony internetowej widnieją takie oto nazwy:

„Oficjalna strona zboru Mesjańskiej Wspólnoty Braci Polskich »Chrześcijanie« we Wrocławiu
Jednoty Braci Polskich”.

Gorzowskie Centrum Biblijne

Gorzowskiego Centrum Biblijnego nie wymienia *Rocznik Statystyczny GUS*. Nie ma ono też hasła na Wikipedii, ale posiada swoją stronę internetową:

<https://gcbiblijne.pl/>

Grupa ta podkreśla, że nie jest „wyznaniem” religijnym, ale stowarzyszeniem. Nie potrafi ona podać liczby swoich członków i sympatyków. Działa od czterech lat.

Wspólnota Judeo Mesjańska

Wyznania tego nie wymienia *Rocznik Statystyczny GUS*. Nie ma ono też hasła na Wikipedii. Grupa ta posiada swoją stronę internetową:

<https://www.wspolnotamesjanska.pl/>

Społeczność Mesjańska „Szalacheni” w Koszalinie

Wyznania tego nie wymienia *Rocznik Statystyczny GUS*.
Na stronie tej społeczności podano między innymi liczbę wiernych:

„Kultywując żydowską tradycję świąt jak również święcenia szabat, sięgamy do ewangelicznego nauczania Słowa Bożego. (...) Na spotkaniach pojawiają się coraz to nowi ludzie i po dwóch latach grupa liczy około 20 osób”.

http://smkoszalin.info-technik.pl/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

Istnieje też na Wikipedii hasło poświęcone tej grupie:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Spo%C5%82eczno%C5%9B%C4%87_Mesja%C5%84ska_%E2%80%9ESzalacheni%E2%80%9D_w_Koszalinie

Baptyści Dnia Siódmego

W Polsce *Baptyści Dnia Siódmego* posiadają swoją stronę internetową i zamieścili nawet na niej porównanie swych wierzeń z adwentystycznymi:
Różnice między baptystami dnia siódmego a adwentystami

<https://baptysci.wordpress.com/>

„Baptyści dnia siódmego zachowują szabat od niemal 400 lat. Nauczali o tym szczególnym dniu jako o błogosławieństwie, które Bóg ustanowił dla wszystkich ludzi, za co byli prześladowani. (...).
Adwentyści dnia siódmego dowiedzieli się prawdy o szabacie od baptystów dnia siódmego”.

„Nasza denominacja nie jest nowym ruchem religijnym. Jesteśmy jednym z najstarszych kościołów protestanckich na świecie. Historia baptystów dnia siódmego sięga roku 1617. Pierwszy zbor baptystów dnia siódmego powstał w 1651 r. w Anglii. Konferencja Generalna Baptystów Dnia Siódmego jest członkiem Światowego Związku Baptystycznego – ogólnoswiatowej organizacji skupiającej baptystów z różnych krajów i tradycji”.

Polscy *Baptyści Dnia Siódmego* nie podają liczby swoich wiernych (podobno jest kilka osób, bez żadnych struktur kościelnych).

To im przede wszystkim adwentyści zawdzięczają święcenie szabat, a nie „przebudzeniu adwentowemu” i wizjom prorokini E. White. Baptystów tych wspominamy też poniżej.

Mesjańska Wspólnota Domowa

Kolejną grupą święcącą szabat jest *Mesjańska Wspólnota Domowa – Warszawa i okolice* (wymieniany jest też Rzeszów). Jej blog istnieje od roku 2016. Prócz szabat członkowie tego ugrupowania obchodzą siedem innych świąt ze Starego Testamentu (np. Dzień Trąbienia).

<https://zbory.org/>

Wydawnictwa publikujące dzieła E. G. White i inne książki związane z Kościołem Adwentystów Dnia Siódmego

Prócz KADS (wydawnictwo *Znaki Czasu*) jest kilka wydawnictw, które publikują dzieła E. White i inne książki związane z tym kościołem.

Są to wydawnictwa związane z adwentystycznymi kościołami reformowanymi lub z osobami popierającymi E. White.
Wymienia je Wikipedia:

Lp.	Wydawnictwo	Kościół	Siedziba
1.	Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”	Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	Warszawa
2.	Wydawnictwo „Testimonex”	Międzynarodowe Stowarzyszenie Misyjne Adwentystów Dnia Siódmego Trzecia Część Zachariasza	Kowale k. Skoczowa
3.	Wydawnictwo „Poselstwo Wyzwolenia”	niezależne	Cieszyn
4.	Wydawnictwo „Prawda na Czas Obecny”	niezależne	Tychy
5.	Hope International	niezależne	Kolonia

https://pl.wikipedia.org/wiki/Lista_dzie%C5%82_Ellen_G._White#Wydawcy_w_j%C4%99zyku_polskim

Prócz tych siedmiu wydawnictw (w tym dwa należące do KADS), istnieją jeszcze co najmniej dwa, publikujące tego typu literaturę:

Nowe Spojrzenia

<https://pl-pl.facebook.com/nowespojrzenia>

Orion Plus

<https://www.facebook.com/OrionPluspl/>

KADS na swojej stronie internetowej umieścił niektóre dzieła E. White opublikowane przez tych wydawców.

<https://m.egwwritings.org/pl/bibliography/>

Widać z tego, że Adwentyści Dnia Siódmego nie mają w Polsce monopolu na wydawanie książek E. White.

Podsumowanie

Widzimy zatem, że na terenie Polski mieliśmy i mamy kilka wyznań, które powołują się na nauki E. White, uważaną przez Kościół Adwentystów Dnia Siódmego za prorokinię. Inne grupy, też ją uznające, są w naszym kraju mikroskopijne (po ok. 30 wiernych). Jednak w Europie dają się one zauważyć, bo mają tysięczne rzesze wyznawców. Zarzucają też one KADS w niektórych kwestiach odstępstwo od pierwotnej wiary adwentyzmu (np. uznawanie służby wojskowej, Trójcy Świętej, liberalizację diety).

Jeszcze kilka innych wyznań uznaje za dzień święty szabat, ale niewiele mają one wspólnego z E. White. Jedno z nich nawet zajmuje się zwalczaniem tej prorokini. Chodzi o Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego.

Grupy małych wyznań adwentystycznych w Polsce są jeszcze bardziej nikle, wobec KADS, niż ugrupowania badaczy Pisma Świętego w stosunku do krajowej organizacji Świadków Jehowy.

Wydaje się, że proces kurczenia się jednych i drugich grup będzie nadal postępował. Z drugiej strony można sądzić, że mogą też powstawać kolejne ugrupowania, jeszcze mniejsze (rodzinne?), szczególnie ulokowane na stronach internetowych, tak jak ma to miejsce w przypadku grupy wydającej czasopismo *Filadelfia*. Nie wykluczamy, że dziś już takie istnieją.

Warto wskazać na jeszcze jeden problem. Otóż po przyglądnięciu się tak wielu grupom religijnym możemy stwierdzić, że Kościół Adwentystów Dnia Siódmego nie jest jedynym, który naucza o szabacie. Adwentyści w kwestii święcenia soboty, podobnie jak Świadkowie Jehowy w sprawie używania imienia Jehowa, próbują wskazywać na siebie, jako jedynych broniących szabat. Ani nie mają oni monopolu na święcenie soboty ani nie są jedynymi, którzy uznają E. White za prorokinię.

Na zakończenie warto dodać, że na świecie istnieją inne prężne grupy adwentystyczne i sabatariańskie, które prawdopodobnie nie mają członków w naszym kraju.

Adwentystyczne:

Kościół Adwentystów Siódmego Dnia Stworzenia

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Adwentyst%C3%B3w_Si%C3%B3dmego_Dnia_Stworzenia

Dawidiańscy Adwentyści Dnia Siódmego (Różga Pasterza)

https://pl.wikipedia.org/wiki/R%C3%B3zga_Pasterza

Zielonoświątkowi (Pentakostalni) Adwentyści Dnia Siódmego, czyli *Kościół Adwentystów Obietnicy*.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Adwentyst%C3%B3w_Obietnicy

Grupy Homoseksualne, czyli *Międzynarodowe Braterstwo Adwentystów Dnia Siódmego*.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Mi%C4%99dzynarodowe_Braterstwo_Adwentyst%C3%B3w_Dnia_Si%C3%B3dmego

Jeśli chodzi o wyznania uznające szabat za dzień święty, to na świecie jest bardzo wiele takich grup religijnych.

Najbardziej znaną są *Baptyści Dnia Siódmego* (ang. *Seventh Day Baptists*), których opisaliśmy powyżej.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Bapty%C5%9Bci_dnia_si%C3%B3dmego

Patrz też na Wikipedii zbiór innych kościołów sabatariańskich:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Chrze%C5%9Bcija%C5%84ski_sabatarianizm

Składał też podziękowanie J. Romanowskiemu i K. Kozakowi za pomoc w tworzeniu tego tekstu.